

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Начально-науковий інститут мистецтв

Кафедра методики викладання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХУДОЖНІ РЕМЕСЛА ТА НАРОДНІ ПРОМИСЛИ
УКРАЇНИ

Освітня програма	<u>Середня освіта (Образотворче мистецтво)</u>
Спеціальність	<u>014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)</u>
Спеціалізація	<u>014.12 Образотворче мистецтво</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31 серпня 2018 р.

м. Івано-Франківськ – 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Художні ремесла та народні промисли України
Викладач (-і)	Юсипчук Юрій Володимирович
Контактний телефон Викладача	0679875624
Е-mail викладача	yusupchuk @ meta.ua
Формат дисципліни	Денна, заочна
Обсяг дисципліни	90 год., 3 кредити ECTS.
Посилання на сайт Дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=61&id_cou=6668
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях та дистанційно.
2. Анотація до курсу	
<p>Зміст дисципліни «Художні ремесла та народні промисли України» забезпечується освітньою програмою підготовки бакалаврів, спеціалізації 014 – Образотворче мистецтво і передбачає кваліфікацію: – «Вчитель образотворчого мистецтва».</p> <p>Дисципліна «Художні ремесла та народні промисли України» у навчальному плані належить до циклу професійної підготовки та обов'язкових дисциплін студента і має вагомий освітньо-виховний вплив на становлення особистості вчителя образотворчого мистецтва і розвиток його професійних здібностей.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу. «Художні ремесла та народні промисли України» сприяють формуванню художніх смаків, збагачують сприйняття професійного мистецтва для майбутнього вчителя. Професійне навчання повинне проводитися в нерозривному зв'язку з моральним вихованням у душі любові до своєї професії, праці вчителя. Важливе значення має вивчення художніх ремесел та народних промислів України. Розглядається також загальна характеристика народної художньої творчості, зокрема народне декоративно-прикладне мистецтво порівнюється з іншими видами та техніками художньої творчості. При викладенні матеріалу звертається увага на естетичну сторону творів народного мистецтва і його виховне значення, на завдання, що ставляться перед сучасною художньою промисловістю по розширенню і відновленню асортименту.</p> <p>Також метою викладання навчальної дисципліни «Художні ремесла та народні промисли України» є: підвищення рівня знань студентів в тісному взаємозв'язку з іншими дисциплінами: образотворче мистецтво та дизайн, малюнок, живопис, композиція. Базова підготовка майбутнього спеціаліста до теоретичного та практичного застосування знань з дисципліни «Художні ремесла та народні промисли України» є закріплення і розширення знань, отриманих при вивченні образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засвоєння теоретичних основ з дисципліни «Художні ремесла та народні промисли України»; - підготувати студентів до самостійного аналізу художніх народних промислів України; - розвинути у студентів вміння розуміти та цінувати народну художню творчість; - вміти розрізняти види народного мистецтва, інтерпретувати значення традицій у народному мистецтві; - висловлювати власні судження про образотворче та декоративно-прикладне мистецтво; - використовувати різні друковані джерела інформації про них у навчально-пізнавальній діяльності; - ознайомитись з основними техніками художньої обробки дерева, художньої кераміки, плетіння з природних матеріалів, ткацтва та килимарства, вишивки та мережива, художньої 	

обробки металу, декоративного розпису, художньої обробки шкіри.

знати:

-У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

основні техніки та матеріали, композиційне вирішення для виконання роботи в матеріалі; техніки художньої обробки дерева, художньої кераміки, плетіння з природних матеріалів, ткацтва та килимарства, вишивки та мережива, художньої обробки металу, декоративного розпису, художньої обробки шкіри

вміти:

- працювати в одній із обраних технік образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва;
- вміти вибрати матеріал для виконання практичної роботи ;
- оволодіти практичними навиками та техніками для роботи в матеріалі;
- виконувати творчі роботи на основі етнотрадицій даного регіону.

4. Результати навчання (компетентності)

Складові професійної компетентності:

- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що потребують інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання образотворчого мистецтва в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах та у процесі навчання за спеціальністю;
- здатність письмово й усно спілкуватися (комунікувати) українською - державною мовою; здатність реагувати мовними засобами на повний спектр соціальних і культурних явищ - у навчанні і на практиці; здатність використовувати засоби художньої виразності у сучасному полікультурному просторі;
- здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел;
- здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання;
- здатність генерувати нові ідеї, вміння диференціювати традиційні та інноваційні способи вирішення завдань та знаходити межі їхнього застосування у навчальному процесі;

Фахові (предметні) компетентності:

- здатність до теоретичного освоєння мистецької спадщини, фахової орієнтації у сучасному світовому та українському образотворчому просторі;
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки та створення художнього образу;
- здатність до практичної художньої діяльності;
- здатність використання комп'ютерних технологій у процесі виконання творчих завдань;
- здатність до творчої, художньо-педагогічної, організаторської та художньо-естетичної діяльності, спрямованої на духовний і культурний розвиток особистості;
- здатність до застосування в освітньому процесі сучасних художньо-педагогічних технологій;
- здатність застосовувати засоби образотворчого мистецтва в процесі естетичного виховання школярів;
- здатність застосовувати сучасні методики і освітні технології для забезпечення якості оволодіння основами образотворчості в середніх загальноосвітніх закладах з поглибленим вивченням образотворчого мистецтва;

Результати навчання:

- формування інтегральної компетентності-здатність та готовність до вирішення нестандартних проблем та завдань в галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що потребують інтегрованих знань застосування певних теорій і методів відповідної науки;

- здатність формувати уявлення про сутність, види та жанри мистецтва, вміння фахово орієнтуватися у сучасному світовому та українському образотворчому просторі, засвоєння системи мистецьких знань, художньо-естетичних понять і категорій, необхідних для викладання образотворчих дисциплін у школі та позашкільних закладах;
- розширення і збагачення художньо-естетичного досвіду опанування художніми вміннями та навичками, здатність до практичної художньої діяльності, підвищення професійної майстерності;
- володіння образотворчою грамотою на рівні, необхідному для сприймання, оцінки, створення художнього образу та консультування творчих особистостей в процесі освітньо-практичної діяльності;
- формування художньої компетентності - здатності реалізувати свій естетичний потенціал (знання, уміння, досвід, особистісні якості) на практиці для успішної художньо-професійної діяльності, усвідомлюючи відповідальність за її результати;
- здатність оцінювати історичну та соціокультурну ситуації в Україні та сучасному світі, розширення загального кругозору майбутнього вчителя та підвищення його інтелектуального рівня;
- розвиток загальних творчих здібностей; стимулювання образного мислення, формування навичок художньої самоосвіти, виховання естетичного сприйняття дійсності та особистісно-ціннісного ставлення до мистецтва;
- виховання світоглядних уявлень і ціннісних художніх орієнтацій, розуміння зв'язків мистецтва з природним і предметним середовищем, життєдіяльністю людини, зокрема сучасними технологіями та засобами масової інформації;
- виховання здатності сприймати, інтерпретувати та оцінювати художні твори, висловлювати особистісне ставлення до них, аргументуючи свої думки та оцінки.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	14
Семінарські заняття/ <u>практичні</u> / лабораторні	16
Самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний /вибірковий
V	014.12.Середня освіта.(Образотворче мистецтво)	III	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема № 1. «Вступ. Художня обробка дерева.»	лекційне	1,6,7,8,9	Прослухати лекцію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 2. «Художня кераміка.»	лекційне	12,13,14	Прослухати лекцію 2 год.		згідно з розкладом

Тема № 3. «З.Плетіння з природних матеріалів.»	лекційне	15,16,17	Прослухати лекцію, передивитись презентацію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 4. «Декоративне ткацтво та килимарство».	лекційне		Прослухати лекцію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 5. «Художня вишивка та мереживо».	лекційне		Прослухати лекцію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 6. «Художня обробка металу».	лекційне		Прослухати лекцію, передивитись презентацію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 7. «Декоративний розпис».	лекційне		Прослухати лекцію 2 год.		згідно з розкладом
Тема № 8. «Вибір матеріалу для виконання практичної роботи».	практичне		Провести вибір матеріалу, техніки виконання. 4 год.	25 б.	згідно з розкладом
Тема № 9. «Практичні навички та техніки для роботи в матеріалі».	практичне		Підготувати композицію. 4 год.	25б.	згідно з розкладом
Тема № 10. Виконання творчих робіт на основі етнотрадицій даного регіону.	практичне		Підготувати творчу роботу в матеріалі. 4 год.	25б.	згідно з розкладом
Тема № 11. Послідовність виконання практичної роботи в матеріалі.	практичне		Підготувати творчу роботу в матеріалі. 4 год. 4 год.	25 б.	згідно з розкладом

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система Оцінювання курсу</p>	<p>Контроль рівня знань студентів щодо засвоєння ними тем з навчальної дисципліни «Художні техніки в живописі» в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів), здобутих під час проведення аудиторних занять, виконання самостійної роботи, консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за</p>
--	---

	<p>бажання підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виконання практичних завдань, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо. Максимальний бал за виконання певної практичної роботи або успішної теоретичної відповіді – 5 балів:</p> <p>5б. виставляється, якщо студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в заданому обсязі, необхідний рівень умінь, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; старанно підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, чітко та грамотно описав процес виконання практичної роботи,</p> <p>4б. – студент допускає несуттєві неточності, має труднощі в трансформації умінь у нових умовах, ситуаціях; належним чином підготувався до практичної роботи, виконав усі завдання, під час опису процесу допускає певні неточності;</p> <p>3б. – студент засвоїв основний теоретичний матеріал, але допускає неточності, що не є перешкодою до подальшого навчання. Уміє використовувати знання для вирішення стандартних завдань; підготувався до практичної роботи. При виконанні практичних робіт студент виконує роботу за зразком (інструкцією), але з помилками; не може описати процес виготовлення виробу;</p> <p>2б. – незасвоєння окремих розділів, нездатність застосувати знання на практиці; не підготовлений належним чином до виконання практичної роботи, але виконав певні завдання під час практичної роботи; студент знає умовні прийоми але не вміє їх розрізняти</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>При оцінюванні письмових завдань враховується правильність і обсяг виконаної роботи.</p> <p>Відмінно. 100....90. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань.</p>

	<p>Добре. 89.... 65. Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці.</p> <p>Задовільно. 60.....59. Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знає основні поняття навчального матеріалу</p> <p>Незадовільно. 49.....26. Студент має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані вміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки.</p> <p>Неприйнятно. 25.....1. Студент не володіє навчальним матеріалом.</p>
Практичні заняття	<p>Під час оцінювання практичного завдання враховується самостійність, креативність, практичність, акуратність, терпеливість.</p> <p>Відмінно. 100....90. Студент може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань</p> <p>Добре. 89.... 65. Студент за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання практичного завдання.</p> <p>Задовільно. 60.....59. Студент має елементарні, нестійкі навички виконання завдання.</p> <p>Незадовільно. 49.....26. Студент планує та виконує частину завдання за допомогою викладача.</p> <p>Неприйнятно. 25.....1. Студент виконує лише деякі елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену. Екзамен виставляється за результатами практичногозавдання студента та захисту всіх видів робіт, виконаних впродовж усього семестру, передбачених навчальною програмою. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та модульного контролю, а також самостійної роботи студента.</p>
7. Політика курсу	

Студент повинен розуміти, що його поведінка та дії знаходяться під пильною увагою викладачів. На заняття студенти вчасно приходять до аудиторії відповідно до діючого розкладу (у разі пропуску занять на кафедрі подається пояснювальна записка). Неприпустимими для виконання письмових та практичних робіт є плагіат та списування. Обов'язковим є виконання практичних робіт. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання матеріалу обов'язкове. Для допуску до екзамену необхідне відвідування більш 50% занять, складання контрольної роботи і виконання самостійної роботи. У разі виникнення різних нестандартних ситуацій – реагування відповідно до: https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpnu.edu.ua%2Fwp-content%2Fuploads%2F2019%2F02%2Fcode_of_honor.doc

8. Рекомендована література

1. Антонович Є. А. Захарчук Чугай Р. В. Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Посібник. – Львів. 1992, 270 с.
2. Баматюк Олекса. Альбом. – К. 1976.
3. Порадник майстрам народних промислів : О. В. Кулініч , І. Г. Кондакова. – Х.; Інститут соціальної політики регіону, 2016. 48 с.
4. Станкевич М. Автентичність мистецтва. Львів: АФША, 2004. 185 с.
5. Соломченко О.Г. Народні таланти Прикарпаття. К. 1969.
6. Никорак О. Українська народна тканина. Львів: АФША, 2004. 583 с.
7. Станкевич М.Є. Українське художнє дерево XVI-XX ст. Львів, 2002, 480 с.
8. Гоберман Д.Н. Искусство гуцулов. Москва: Советский художник, 1986. 56 с.
9. Жолтовський П. Художній метал: Історичний нарис. Київ: Мистецтво, 1972. 113 с.
10. Лашук Ю. Покутська кераміка Опішне: Українське народознавство. 1998. 160 с.
11. Никорак О. Гуцульська вишивка. Київ: Родовід, 2010. 210 с.
12. Юсипчук Ю. Василь Девдюк – майстер гуцульського різьблення та металіства. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2016. 198 с.

14. Інформаційні ресурси

- 1) Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- 2) Наукова бібліотека Навчально-наукового інституту мистецтв Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
- 3) Івано-Франківська універсальна наукова бібліотека імені Івана Франка.

Викладач: Юсипчук Ю.В.